

Kon Tiki

escola enxaneta

Número 95 - Febrer 2024

Editorial

Llegir i escriure: un bàsic

Intento que a casa escrigui i no li interessa!

A l'escola de la meva neboda ja llegeixen i el meu encara no en sap!

Si tot el dia juguen, quan aprendran a escriure?

Probablement aquestes idees ens ressonen o les hem pogut sentir en el nostre entorn proper. És ben normal que ens preocupi i ens interessi que els nostres fills i filles aprenguin a llegir i a escriure. Sabem que ho necessitaran per accedir a la resta d'aprenentatges, per poder viure i ser persones competents. I, per ser-ho, els caldrà no només saber llegir i escriure, sinó saber comprendre, analitzar, interpretar, sintetitzar, comunicar un missatge... Perquè aprendre a llegir i escriure va molt més enllà d'aprendre el mecanisme de sons i grafies.

Tal i com expressa Enric Queralt en el seu llibre "Escriure més enllà de les lletres": si llegir, ensenyar-ne i aprendre'n, fos només una qüestió mecànica de saber combinar les vint-i-sis grafies de l'alfabet català, ben probablement no estariem parlant de dificultats de lectura. Als vuit o nou anys la majoria de canalla ho tindria enllestit, els índexs de lectura serien més elevats i la qualitat de la lectura dels alumnes seria també molt superior.

La importància i complexitat d'aquest aprenentatge i els recents resultats dels informes PISA han situat l'aprenentatge de la lectura al centre del debat i estan generant diverses reflexions. Unes reflexions que a l'escola sempre hi han estat i seran presents.

Des de l'Enxaneta, a l'apartat *finestra a l'aula*, us volem compartir diverses idees sobre l'aprenentatge de la lectoescriptura: en quin moment l'iniciem i com acompanyem des de l'escola als vostres fills i filles en el seu camí per aprendre a llegir i escriure.

Us convidem a descobrir més sobre la lectoescriptura i us assegurem que quan les vostres criatures comencin el seu recorregut en aquest complex aprenentatge, hi serem per acompanyar-les de la millor manera possible.

Edita: **ESCOLA ENXANETA**
I AMPA DE L'ESCOLA ENXANETA

Plaça del Carme, 5 - 43800 Valls
e3006861@xtec.cat
agora.xtec.cat/ceip-escola-enxaneta

/escolaenxanetavalls
 /ampaenxaneta

Equip de redacció: Maria Marfull, Rosa Sebastián,
Roger Ferran, Pilar Manzano, Judit Clivillé,
Cristina Massó i Mariona Banqué

Fotografies: Arxiu de l'Escola

Disseny i compaginació: Gràficament

Dipòsit legal: T-1215/92

Índex

Finestra a l'aula	4
Miscel·lània	14
Som Escola Verda	20
Entrevista a la vista	22
Aquesta escola la fem entre tots	23
Ens agrada... ..	24
Àlbum fotogràfic	27

FINESTRA A L'AULA

Aquesta secció pretén acostar les famílies al treball que fa la nostra canalla a les aules. Les classes ens han preparat continguts especials, pareu atenció!

COMUNITAT DE PETITS

PROCÉS D'APRENENTATGE DE LA LECTOESCRITURA:

Quin és el moment per aprendre a llegir i escriure?

■ Com abans millor?

Durant molt temps hi ha hagut la creença que aquest aprenentatge s'havia d'iniciar ben aviat. Actualment, la **neurociència** evidencia que hi ha d'haver una certa **maduresa** per poder-hi accedir. La neurociència ho demostra i els nostres decrets d'educació ho respecten quan expressen, per exemple, que l'adquisició del codi escrit no és un objectiu de l'etapa d'educació infantil.

■ Quin és el moment, doncs?

Els infants han d'haver assolit unes **habilitats** que els preparin per poder encarar l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura amb èxit i seguretat. Aquesta **preparació** és fonamental perquè és la clau no només d'un bon procés d'aprenentatge, sinó també d'una bona relació amb l'acte de llegir i escriure, que els permeti gaudir-ne i ser persones competents.

■ I quines són aquestes habilitats prèvies que necessiten?

- L'esquema i representació del seu cos
- L'orientació i l'estructuració de l'espai (orientació, situació d'objectes a l'es-

pai, nocions de dreta-esquerra, a dalt-a baix, davant-darrere, dins-fora, gran-petit, a prop-lluny...)

- La percepció visual (memòria i discriminació visual, coordinació ull-mà...)
- Les habilitats auditives (consciència i reconeixement dels sons, segmentació de paraules i síl.labes)
- El llenguatge oral
- L'orientació temporal (ahir, avui, demà, les setmanes, els mesos...)

- La lateralitat (predominància de l'ús de la part esquerra o dreta del cos)
- La memòria cinestèsica (retenció dels moviments necessaris per fer lletres)

■ Si, si..., però, quin és el moment?

Els estudis sobre l'evolució descriuen que els mecanismes per poder aprendre a llegir i escriure moltes vegades no es completen fins als 7 anys. Hem de tenir en compte, també, que tots aquests aprenentatges maduraran a temps diferents en cada criatura, per tant **cadascú tindrà el seu propi moment** per poder-se iniciar en l'aprenentatge de la lectoescriptura. Moltes vegades els/les mestres diem que un infant "ha fet el clic", referint-nos a que està preparat per accedir al codi escrit, perquè ara els sons, les lletres, les frases..., ja han pres sentit per ell.

Per tant, confiem que les criatures estan fent una gran feina: corrent, jugant, cantant, observant, manipulant, parlant..., esperem que "facin el clic" i acompanyem-les quan estiguin preparades per accedir a l'aprenentatge de la lectoescriptura amb plaer i seguretat.

LECTOESCRITURA A LA COMUNITAT DE PETITS:

Quotidianitat, recursos i propostes

La lectoescriptura forma part de la vida diària. Hi ha lletres i paraules per tot arreu. Les criatures estan exposades a diferents textos escrits a l'escola, al carrer, a les botigues, als llibres, als contes...

Cadascú seguirà el seu propi camí a prop dels altres infants, de l'adult i en un context que afavoreix el contacte amb el material escrit. Totes les criatures s'apropen al món escrit des de la confiança de les persones que els acompanyen.

El propi nom té una gran importància en aquest procés, forma part de la seva identitat i presenta un gran sentit emocional; és la primera forma escrita que té estabilitat. Poden escriure el seu nom, els noms dels altres infants, de familiars, escriuen lletres, practiquen escrivint o confegint paraules

llarguíssimes, diuen sons i miren d'escriure les paraules.

A la Comunitat de Petits, treballem les habilitats prèvies i entrem en contacte amb la lectoescriptura a través de moltes situacions quotidianes:

- *L'arribada a l'escola:* La criatura, quan arriba al seu espai, identifica el seu nom i el col·loca al lloc corresponent. És un moment lligat amb el sentiment de pertinença al grup i a l'espai.
- *Propostes de lliure elecció i els espais de lliure circulació:* Al llarg d'aquestes estones els infants interaccionen amb diferents materials sensorials que conviden al grafisme, a partir de safates amb sorra, farina... També s'apropen a les lletres, a la formació de noms, a l'escriptura de paraules i a les diferents tipologies textuais amb les lletres de fusta, els tampons de lletres, diferents jocs: mots encreuats, sopes de lletres, laberints...
- *Joc simbòlic:* on el llenguatge oral pren especial protagonisme.
- *Estones de gran grup del matí:* És un moment de prendre consciència de qui ha vingut a l'escola o qui s'ha quedat a casa, a partir del bon dia personalitzat a cada criatura i del seu nom escrit.
- *El calendari:* ajuda a situar-nos en el pas del temps i s'hi anoten els moments destacats de la setmana.
- *Els contes, els àlbums il·lustrats, els llibres:* Els infants s'endinsen en el món funcional i social de la llengua escrita i entren en contacte amb el codi de la lectura i de l'escriptura en els diferents tipus de textos. A través dels contes orals o vivenciats, treballem l'entonació, la comprensió oral, la imaginació (amb l'ús d'elements no estructurats), l'adquisició de vocabulari, el respecte i l'escolta activa.
- *Notes, missatges per a les altres criatures, per a les famílies:* Davant de la necessitat de fer arribar una informació als infants dels altres espais, a la família o a

altres adults, elaborem llistes de noms, de material que es necessita per a realitzar un projecte, cartes, missatges, invitacions...

- *Les sortides i el joc a l'espai exterior:* El carrer està ple de propostes lectores: rètols de les botigues, tanques publicitàries, cartells, nom dels carrers, de les places. A l'exterior els nens i nenes, poden desenvolupar habilitats prèvies (treball motriu, relacions amb l'espai) i poden exercitar el grafisme amb diferents materials.
- *La psicomotricitat:* el desenvolupament de les habilitats motores és un fet important en el procés de la lectoescriptura. Ajuda al coneixement de l'esquema corporal, l'orientació en l'espai, el treball de la lateralitat, la coordinació ull-mà.
- *La música:* estimula les habilitats auditives i la memòria. Les cançons afavoreixen la comprensió, l'expressió, l'articulació i el ritme. Són activitats que afavoreixen el desenvolupament de la lectura i de l'escriptura.
- *Estones de tancament del matí o de la tarda:* Són moments on s'expliquen contes, es canten cançons, es fan ritmes amb el cos, es reproduïxen rimes...

amb les quals es treballen patrons i es desenvolupen la memòria i l'atenció.

La lectura i l'escriptura, doncs, estan integrades en el dia a dia de la criatura a l'escola i formen part les seves vivències. Aprenem allò que vivim i que té un significat per a nosaltres, per això les propostes d'aprenentatge que oferim estan connectades amb la vida real i s'ajusten als interessos dels nens i nenes. Les seves ganes i emoció fan que s'apropin a la lectoescriptura i vagin descobrint el seu valor social, cadascú al seu ritme; amb una persona adulta que les acompanya.

LECTOESCRITURA

Al començar la primària, els infants s'inicien en el desenvolupament de la capacitat d'abstracció i, com tot en el desenvolupament, aquest és un procés que porta temps.

Continúa siguent molt important que tinguin experiències concretes com a referents, per tal que puguin construir pensaments, establir connexions i generalitzacions, així com arribar a conclusions.

El llenguatge humà és una abstracció en si mateix i encara que és summament complex, totes les persones aprenem a parlar-ho i entendre-ho sense dificultat. Però estudiar a fons l'estructura de la llengua materna no és tan senzilla.

La metodologia Montessori ofereix als infants de 6 a 12 anys experiències concretes, que van donant sentit als constructes propis del Llenguatge. Això els permet comprendre la gramàtica i sintaxi, relacionant els conceptes amb símbols.

A l'escola, a partir de primer els infants comencen a aprendre la gramàtica amb aquests materials.

Per exemple, el *substantiu* s'associa a una piràmide de color negre, una construcció molt antiga, però que encara podem veure dempeus en alguns llocs. Un símbol present per a la humanitat des de fa molts anys, com els substantius que són les primeres paraules que pronunciem i, molt probablement, les primeres que van emetre els nostres ancestres.

Amb nou símbols s'avança a l'estudi de la gramàtica, associant en un inici forma i color, avançant paulatinament cap a la comprensió del concepte.

CONSCIÈNCIA FONOLÒGICA

El treball de la consciència fonològica, a la comunitat de mitjans, segueix tenint un gran pes per al correcte desenvolupament de la lectura i l'escriptura. Per aquest motiu l'estimulem i treballam des de diverses vessants lúdiques i educatives.

A través de les **rimes** prestem una especial atenció al so de les paraules més que al seu significat. L'alumnat centra tota la seva atenció en una part de la paraula

desenvolupant així la consciència en els fonemes i identificant si les paraules tenen el mateix so inicial o final. D'altres **propos-tes** com els **calaixets dels sons** repton a l'alumnat a descobrir paraules secretes amagades en cadascun dels fonemes inicials dels objectes. A l'aula també ens acompanyen **materials** com el llibre dels mesos de l'any que cada mes ens convida a conèixer noves endevinalles, refranys i rimes típiques d'aquell mes o de l'estació en la qual ens trobem.

EXPRESSIÓ ESCRITA

L'expressió escrita és la capacitat d'escriure textos de qualsevol mena. És una de les dimensions a tenir en compte dins l'àmbit lingüístic.

A l'aula proposem una sèrie d'activitats per tal de dur a terme aquesta creació literària que engresquin a l'infant a escriure i desenvolupi la seva creativitat a través del joc.

Els adults acompanyem els alumnes i els proporcionem les condicions i els recursos necessaris en el procés de creació dels textos.

S'afavoreix que els alumnes treballin de forma autònoma i al ritme d'aprenentatge de cadascú.

Les propostes que es plantegen són activitat d'escriptura progressiva que permeten a l'infant a avançar en el seu procés d'aprenentatge.

Treballem a les propostes amb diferents materials, per exemple: Inventar històries amb STORY CUBES, un joc de daus de diferents temàtiques, cada cara del dau té un dibuix o pictograma. Aquests dibuixos ajuden a l'infant amb la seva imaginació a inventar una història, que pot ser de forma individual (cada infant escriu la seva història) o col·lectiva on cada infant escriu una part.

Una altra manera de treballar l'expressió escrita és a partir de seqüències lògiques. Són unes sèries de cartes que representen escenes de la vida quotidiana, d'una història coneguda o inventada. Aquests escenaris ajuden a fer que es posi en marxa la imaginació i fer diferents activitats des d'escriure la història, escriure un altre final, posar un títol...

Una tercera forma de treballar l'expressió escrita, és mitjançant unes cartes, on l'infant en triarà una. En aquesta carta trobarà la primera frase de la història i unes paraules "guia" i deixant anar la imaginació poden fer la seva creació.

COMUNITAT DE GRANS

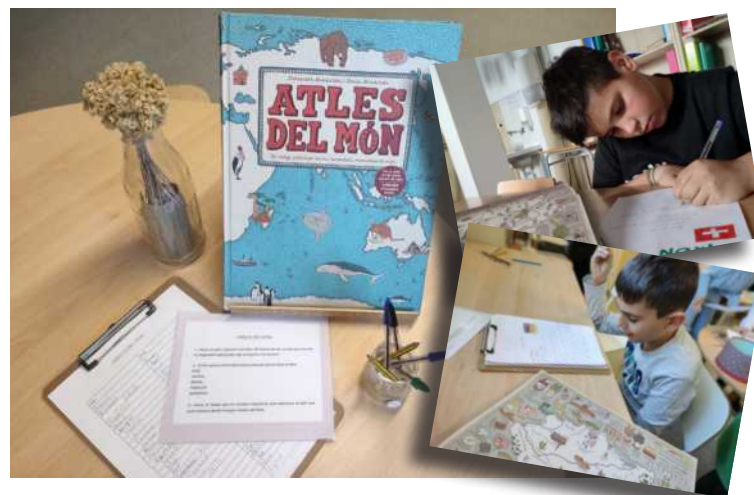
ELS ÀLBUMS IL·LUISTRATS

La llengua a l'escola és present en gairebé totes les estones, des de la rotllana inicial al comiat final. Els contextos oferts han de ser diversos i hem d'afavorir experiències agradables que fomentin l'hàbit lector i vagin més enllà, on els llibres esdevinguin tant font de coneixement com base per a la descoberta de nous sabers. Els llibres són un bon punt de partida de diverses propostes que van més enllà de l'àmbit lingüístic desenvolupant competències que tenen a veure amb la comprensió lectora, però també amb l'expressió escrita, el coneixement de l'ús de la llengua i per què no, també una aproximació a altres sabers de l'àmbit matemàtic o artístic.

Obrir un àlbum il·lustrat és com desembolicar un regal: no se sap ben bé què hi haurà a dins fins que s'ha obert. La forma de l'àlbum, la mida, les il·lustracions, la textura de les pàgines... tot en ells xiuxiueja detalls sobre el seu contingut. El fet que els àlbums combinin el codi visual i el lingüístic el fan un objecte de lectura ideal que s'adapta a les necessitats dels lectors: la imatge ajuda a entendre el text, a fer hipòtesis, a refusar-les... a anar més enllà del text escrit. Tenen formats atractius que conviden a llegir-los i a gaudir-ne. I és això el que els fa molt valuosos per ser la base de diverses propostes.

Aquestes propostes que formen part del pla de treball comencen, normalment, amb l'oferiment de dedicar una estona a fullejar el llibre, a passar les pàgines i fer una ullada al què hi podem trobar. Algunes vegades la proposta se centra en algunes pàgines concretes, on han de cercar alguna informació o també pot ser que es proposi una lectura acurada de tot l'àlbum per aprofundir en algun contingut.

Tot seguit us oferim una mostra de la utilització d'aquests àlbums il·lustrats com a recurs d'aprenentatge.

L'Atles del món, un viatge insòlit per les mil curiositats i meravelles del món

dels germans Aleksandra i Daniel Mizielinski (editorial Ediciones Maeva) ens ofereix 55 mapes a doble pàgina on podem emprendre una descoberta plena de detalls sorprenents, curiosos i interessants. Aquest llibre és una celebració de la diversitat i de la bellesa del planeta que compartim. Ciutats, rius, muntanyes, monuments, costums, personatges destacats, animals, plantes, plats típics... La proposta convida a les criatures a escollir un dels països, anotar-lo per no coincidir amb cap altra company o companya i per mitjà de l'observació de les il·lustracions i la lectura dels diversos textos escriure deu frases d'allò que els sembli més rellevant.

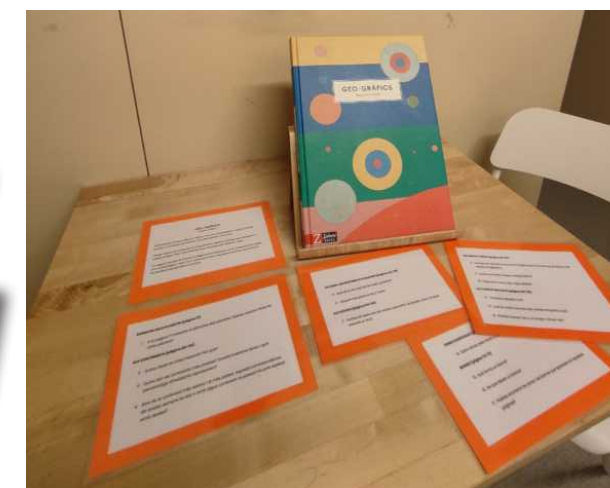
Les matemàtiques de l'univers, de Soledad Romero Mariño amb il·lustracions de Renee Hao (editorial Zahori) és un dels àlbums il·lustrats que ens permeten descobrir la bellesa de la natura. Quan el gran astrònom Galileu va dir "l'univers està escrit en llenguatge matemàtic" ens va donar una pista molt important per a entendre les lleis que ordenen el món. La natura és plena de formes geomètriques: esferes, hexàgons i pentàgons que es repeteixen d'una manera curiosa i intel·ligent. Els àtoms, les llavors o un rusc d'abelles, res no és obra de l'atzar. Aquest àlbum ens permet aquesta descoberta. La proposta convida a la lectura

acurada del seu contingut i a la creació de formes geomètriques amb l'ús del compàs i de l'espirògraf.

Geo-grafics, de Regina Gimenez (Editorial Zahori), ens mostra dades per conèixer diversos aspectes matemàtics de la geografia que ens envolta. L'àlbum és un atlas atípic on els planetes, els continents, les illes, els deserts..., es transformen en cercles, polígons, línies i espirals que ens expliquen el món que ens envolta. L'expressió d'aquestes dades per mitjà de múltiples formes i gràfics ens permet fer operacions i càlculs i conèixer diverses expressions matemàtiques, com poden ser el percentatge i les fraccions. La proposta dirigeix a les criatures a diverses pàgines on hauran de localitzar diverses informacions.

La llengua castellana també és present a les propostes. Així amb l'àlbum **La línea del tiempo, ciencia y tecnología. Un viaje ilustrado por la historia de las civilizaciones** de Peter Goes (editorial Ediciones Maeva) podem moure's per les diverses etapes històriques i descobrir els avenços més importants.

ELS DÍPTICS CULTURALS

A l'escola entenem la comprensió lectora com l'eix vertebrador de tots els aprenentatges. Tal com diu el Currículum, "la comprensió lectora és la capacitat d'una

persona per entendre, valorar i emprar textos escrits, per tal d'assolir objectius personals, desenvolupar el propi coneixement i potenciar-lo, així com també per poder participar en la societat".

Al llarg de l'escolarització, els infants treballen la comprensió a través de diferents tipologies textuais, en aquest article volem fixar-nos en una en concret que a més a més ens facilita l'apropament de l'infant a les manifestacions culturals i artístiques de la nostra ciutat: els díptics culturals (Festival Guant, Teatres de Valls, Festa de la Calçotada, Festa Major...).

Ens agrada realitzar propostes de comprensió lectora aprofitant els esdeveniments culturals que tenim a la vora, d'aquesta manera, també engresquem l'infant a participar-hi. A través d'aquestes propostes treballem l'estructura d'aquests textos i en discriminem la informació en funció del que se'ns pregunta. Podem escollir quin dels espectacles ens agradaria anar a veure llegint-ne la sinopsi o fixant-se en l'edat recomanada. Podem fixar-nos també en les dates, les hores, els llocs, de quina manera podem obtenir les entra-

des... Algunes d'aquestes qüestions ens permeten fer un treball més transversal, com per exemple, en l'àmbit matemàtic calcular quant ens costaran les entrades en funció de les persones que hi vulguin anar, de l'edat que tinguin, de si alguna d'elles disposa d'algun tipus de descompte. En alguns casos s'hi incorpora un plànol de la ciutat, cosa que ens permet fer un treball de situació espacial, interpretació dels símbols que hi apareixen... És interessant també poder discriminar diferents tipus de disciplines artístiques: teatre, dansa, cinema, cercaviles, música, exposicions de pintura, fotografia...

Creiem que a través d'aquestes propostes posem en valor dos aspectes fonamentals del nou Currículum: la comprensió lectora i l'apropament de l'infant a les manifestacions de tradició i cultura del seu entorn.

Des de l'escola us animem també a participar de l'oferta cultural de Valls!

LA MITJA HORA DE LECTURA DIÀRIA

Des de ja fa uns quants anys, tots els centres educatius han de garantir una mitjana mínima de 30 minuts de lectura diaris, a fi de fomentar l'hàbit lector.

"El plaer és una precondició important per esdevenir un lector efectiu. Així, per reforçar el rendiment en lectura, les escoles poden tant instruir en tècniques lectores com fomentar l'interès per la lectura"

(Informe PISA 2009)

A la nostra Escola dediquem un mínim de mitja hora de lectura diària, normalment durant la primera franja horària del matí, just després de fer l'acollida a les aules i la meditació. Aquesta lectura és tant en català com en castellà.

Aquest temps de lectura inclou tant la lectura expressiva dels i les mestres com també la lectura autònoma i individual dels infants. Durant aquest interval de temps, també fem recomanacions de llibres, clubs de lectura, converses literàries, etc.

"Hi ha gent que diu que no li agrada llegir contes, però no he trobat mai ningú a qui no li agradi escoltar-los"

Aidan Chambers

Els nens i nenes poden portar llibres o revistes de casa o bé utilitzar les col·leccions que tenim a l'Escola, les quals es van renovant periòdicament segons els seus interessos i necessitats. A les Comunitats de Mitjans i Grans disposem d'una Biblioteca als respectius passadissos, on els alumnes consulten i trien els llibres que volen llegir segons els seus interessos. Disposem de còmics, llibres d'aventures, de poesia, de coneixements, àlbums il·lustrats i revistes (Reporter Doc, Petit Sàpiens, Cavall Fort, Cucafera,...). A 4t, per exemple, tots els infants tenen un full de registre on van apuntant els llibres que van llegint durant el curs.

"L'animació a la lectura s'ha de fonamentar en l'establiment d'una relació de plaer entre els infants, els llibres i l'adult que transmet allò que estima"

Michèle Cochet

MISCEL·LÀNIA

COMUNITAT DE PETITS

CONTE PEE

A l'Octubre, la Montse de la Tribu Juganera ha explicat un conte contra el bullying al grup de 5 anys.

Les criatures i els adults vam viure una agradable estona de complicitat amb la Montse i els personatges de la història que ens va explicar.

COMUNITAT DE MITJANS

COLÒNIES A CARDONA DE 1R I 2N

Del 2 al 4 d'octubre els infants de 1r i 2n vam gaudir de les colònies a l'Entorn d'Aprenentatge de Cardona.

Durant l'estada vam fer activitats diverses conjuntament i d'aquesta manera vam enfortir vincles d'amistat. Per començar, vam descobrir la història de les mines de sal i vam continuar amb una passejada fins al Mirador des d'on vam poder veure la impressionant muntanya de sal i el castell. A la tarda ens vam endinsar a la muntanya de sal amb una gran missió: trobar la pedra dels desitjos! I a la nit, amb la llanterna a la

mà vam gaudir de les estrelles i les constel·lacions. Hem practicat alguns hàbits saludables com la marxa nòrdica i hem conegut la història de la Torre de la Minyona al castell.

Les colònies són una experiència única de convivència que reforça la cohesió de grup i teixeix nous vincles.

SORTIDA AL MUSEU CASTELLER

Els nens i nenes de segon van poder gaudir d'un petit tast de les activitats que ens ofereix el Museu Casteller recentment inaugurat. Ens van divertir molt participant de les propostes que ens van proposar. De segur que hi tornarem!!!

COMUNITAT DE GRANS

PLA CATALÀ ESPORT 5È

Aquest primer trimestre amb 5è hem participat a la trobada esportiva de cycle superior que organitzem conjuntament el Consell Esportiu de l'Alt Camp i les escoles de la comarca. Vam anar a les instal·lacions del Club Tennis Valls a principi de curs a practicar tennis i pàdel. A la trobada ens han fet de monitors l'alumnat de l'Institut Jaume Huguet del CFGS-TSEAS i l'alumnat d'IFE AMIE del Narcís Oller.

MUSEU CASTELLER

L'Escola Enxaneta va ser una de les escollides per fer una prova pilot de visita escolar al Museu Casteller.

Vam anar-hi amb els i les alumnes de 2n i 5è i vam poder escoltar les explicacions que ens anaven fent les guies en els diferents espais. Una visita molt interessant que ens endinsa en el món casteller a través del seu lema: Força, Equilibri, Valor i Seny.

PRIMER I SEGON

VESTÍBUL TEATRE PRINCIPAL

Durant el 19è festival de titelles de valls, el dilluns 13 de novembre, els nens i les nenes de 5 anys van anar al vestíbul del teatre principal. Allà vam veure l'exposició de decorats i siluetes de l'espectacle d'ombres basat en el conte de Charles Perrault "Pell d'Ase" i vam gaudir d'un petit espectacle a càrrec de la Mercè Framis.

"LA CASETA DE XOCOLATA!"

El passat dijous 16 de novembre les criatures de la comunitat dels petits i els infants de 1r i 2n van anar al Teatre Principal a veure l'obra "La caseta de xocolata"

un dels contes més populars dels germans Grimm de la mà de la companyia de titelles Teatro Los Claveles.

Un espectacle inclòs dins del Festival Guant de Valls.

instal·lades, després de dinar, vam poder descobrir La Ràpita fent un scape room per tot el poble. En acabar vam anar passejant fins a la Llotja on vam descobrir com funciona una subhasta de peix. A la nit, tot just abans d'anar a dormir vam fer una gimcana amagant tresors per tota la casa de colònies!! L'endemà vam agafar les bicicletes i ens en vam anar a fer una excursió pel Delta de l'Ebre; vam gaudir del paisatge, de la fauna i del bon temps. Després de dinar vam anellar uns quants ocells abans de tornar a deixar-los en llibertat. I a la nit...

vam assistir a la primera edició del "Got Talent Enxaneta 2023" abans de posar-nos a ballar a la discoteca. Quina nit més divertida!! El divendres al matí, ja amb les maletes preparades, vam anar-nos-en d'excursió amb barca a veure les muscleres del Delta, tota una experiència!

I sense adornar-nos-en érem divendres al migdia i ja havíem de tornar cap a casa. Durant els tres dies ens ho vam passar d'allò més bé enfortint amistats i teixint-ne de noves.

PROJECTE DE TREBALL: LA VINYA I EL VI

El primer trimestre, els nens i nenes de 3r i 4t hem treballat el projecte: **La vinya, el vi i els cellers**. Hem après moltes coses so-

bre la vinya a partir de les coses que ja sabem. Hem esbrinat les parts del cep i del raïm, les feines que es fan a la vinya, què passa quan el raïm arriba al celler... Hem fet una sortida a la Cooperativa vinícola de Nulles i hem pogut veure en directe tot el que havíem après i viure el procés d'elaboració del vi. L'activitat que més ens va agradar va ser provar el most, estava boníssim! També vam poder gaudir de l'arquitectura del celler, obra del vallenc Cèsar Martinell.

TERCER I QUART

COLÒNIES A LA RÀPITA

Del 8 al 10 de novembre l'alumnat de 3r i 4t ens en vam anar de colònies al Camp d'Aprenentatge del Delta de l'Ebre, a La Ràpita.

Dimecres al matí, amb una mica de nervis, anàvem pujant a l'autobús i acomiadant-nos de les famílies fins divendres a la tarda. Després d'una estoneta de viatge vam arribar a la casa de colònies, ben bé al mig del poble de La Ràpita. Quan vam estar

SETMANA CAPACITATS

El passat 19 de desembre al matí, durant la Setmana de les Capacitats, alguns membres del grup SOI (Servei d'Orientació i Inserció) de la Fundació Ginac de Valls, van venir a l'Escola a fer-nos un taller a les classes de 3r i 4t. Primer de tot es van presentar i ens van passar un vídeo que ells

mateixos havien gravat sobre el bullying. Tot seguit ens van donar uns papers que vam retallar per crear els nostres herois i heroïnes i, finalment, vam ballar la cançó *Coti per Coti* de *The Tyets* conjuntament seguint els passos i gestos que ens anaven ensenyant. Ens va agradar molt i ens ho vam passar molt bé!

CROSLIDARI

El passat diumenge 26 de novembre, es va celebrar el Crosolidari. Una cursa solidària que organitzem les escoles públiques de Valls juntament amb les Associacions de famílies de les escoles. Hi va haver una gran participació i es van recaptar 500 Kg d'aliments per la Creu Roja.

VINCLES

Aquest curs, l'Escola s'ha acollit al projecte Vincles que promou Òmnium Cultural.

El projecte pretén augmentar l'ús social del català, a través de la vinculació afectiva entre les persones nouvingudes que tenen una altra llengua i les acompanyants que són catalanoparlants habituals. L'objectiu és facilitar espais i persones de confiança amb qui utilitzar el català, amb qui se sentin reconegudes, respectades i tractades d'igual a igual, per tal que l'aprenentatge i ús del català els obri portes a una sèrie de relacions, experiències i oportunitats que reforcin el seu arrelament a l'entorn, la cohesió social, així com també crear lligams entre les participants i el teixit social i cultural.

Des del 14 de novembre, dues mestres jubilades de l'escola, la Montse i la Candela, acompanyem 9 mares de diferents cultures i llengües, que volen millorar en l'aprenentatge i ús del català.

Ens troben un dia a la setmana, els dimarts al matí durant un hora i mitja aproximadament. Durant aquesta estona, de manera distesa i agradable, compartim amb elles inquietuds, intentem copsar les seves necessitats i posar al seu abast les eines necessàries perquè partint d'aquest espai segur, es llencin a parlar el català.

Valorem molt positivament aquest espai compartit, en un ambient acollidor, de respecte i de confiança, on l'aprenentatge és mutu i animem a d'altres famílies a afegir-se al projecte.

PROGRAMA LECXIT

LECXIT és un programa de la Fundació Bofill que té per objectiu impulsar l'èxit educatiu a través de la millora de la comprensió lectora. El seu principal repte és garantir que tot l'alumnat finalitzi l'etapa de primària amb un nivell de competència lectora que els assegurï el seu desenvolupament educatiu i social.

Compta amb una xarxa de 300 Espais Lecxit (centres educatius, biblioteques i entitats socials) a 150 municipis, on més de 2000 persones voluntàries acompanyen setmanalment un infant de 4t, 5è o 6è de primària per fer de la lectura una experiència divertida i apassionant.

Lecxit també ofereix orientacions i materials a les famílies per implicar-les en la millora dels hàbits lectors i es coordina amb els centres educatius per triar els infants que més necessiten participar en el projecte.

La nostra Escola hi participa des del curs passat. Actualment tenim 8 persones voluntàries que vénen 1 hora setmanal a l'escola per acompanyar els 9 alumnes de 4t a 6è que hi participen.

SOM ESCOLA VERDA

ESCOLES VERDES: ACTUA X 25

La nostra escola és Escola Verda i aquest any estem de celebració: Celebrem que fa 25 que es va crear la Xarxa d'Escoles Verdes!

Les Escoles Verdes són centres educatius compromesos amb la sostenibilitat, que treballen per fomentar una educació ecosocial que transformi el centre educatiu

i el seu entorn, per a la qual cosa fan xarxa amb altres entitats del territori. Actualment, hi ha més de 800 centres que formen part de la Xarxa d'Escoles Verdes. La nostra escola fa anys que es coordina, a través d'un seminari, amb les altres escoles verdes de Valls, per compartir experiències i engegar accions conjuntes.

Per commemorar els 25 anys, les escoles que formem part de la Xarxa durem a terme un conjunt d'actuacions que volen posar en valor la feina desenvolupada durant tots aquests anys. Actuacions que van encaminades a fer ressò i compartir les accions que ja es duen a terme a l'escola, seguir fent xarxa, aprendre sobre la salut planetària i celebrar una festa de cloenda on totes les escoles de la xarxa hi tindran representació.

Per més informació, podeu seguir el programa a través del compte d'Instagram @escoles_verdes i de Twitter @escolesverdes.

EL COMITÈ AMBIENTAL: ACORDS I TASQUES PER AL CURS

El comitè ambiental és un element clau a la nostra escola per poder fer un seguiment de totes les actuacions que duem a terme com a Escola Verda. Es reuneix tres vegades cada curs, per revisar i planificar les accions que fan de la nostra escola

un espai més sostenible. Hi formen part els delegats i delegades verds de cada classe (de 1r a 6è), les mestres de la comissió d'Escola Verda, el Francesc, com a conserge, i dos representants de les famílies.

Per tal de poder fer-vos arribar a tota la comunitat educativa les propostes i els acords que es prenen al comitè, a l'escola utilitzarem la cartellera, l'instagram, la nostra revista i també penjarem l'acta a la pàgina web. És per això que avui us volem compartir el que vam parlar el passat 17 de novembre al primer comitè ambiental d'aquest curs:

Accions i propostes de les diferents comunitats:

- Estalvi d'aigua: la comunitat de petits utilitza l'aigua que sobra de les ampolles de beure, per regar les plantes. A la classe de 1r també ho han començat a fer. S'acorda aplicar-ho a totes les aules. A la classe de tercer expliquen que hem d'evitar fer servir aigua per jugar. A l'escola s'acorda que no es farà servir aigua per jugar i els/les alumnes de 6è fan un cartell per indicar-ho. Els nens i nenes de cinquè ens recorden que si fem servir el botó de la cisterna petita del vàter podem estalviar molta aigua i que a casa podem recollir l'aigua de la dutxa per poder-la aprofitar.
- Millora de la separació dels residus: els nens i nenes de cinquè proposen parlar amb la comissió d'espai exterior perquè hi hagi papereres per separar els residus al pati. La comunitat de grans iniciarà la recollida de la fracció orgànica a les au-

les d'I3, I4 i I5 i l'utilitzaran pel compostador.

- Naturalització de l'espai exterior: a la classe de segon proposen fer un cartell per evitar que les farigoles acabin aixafades i plantar més plantes a fora (la comissió d'espai exterior se n'encarregarà).
- Estalvi de paper: veiem que es gasta molt paper de mans. Acordem fer servir com a màxim dos papers per eixugar-se-les. S'acorda fer cartells i posar-los als dispensadors de paper.
- Estalvi de llum: les classes de tercer i quart expliquen que podem aprofitar la llum del dia i evitar d'encendre els llums sempre que puguem. A la classe de quart volen saber si les plaques solars del gimnàs funcionen. S'escriurà un correu electrònic al nou regidor de Medi Ambient per preguntar-ho.
- Esmorzar saludable: els delegats/des verds de la classe de sisè veuen important recordar que els esmorzars han de ser saludables i que hem d'evitar portar embolcalls. Proposen fer una infografia per enviar a les famílies.

Després d'aquesta reunió la comissió d'escoles verdes s'encarrega de treballar per aplicar les actuacions que es van acordar al comitè. A la Kon Tiki del mes de juny us informarem de com anem avançant!

Entrevista a la vista

Carme

Aquest curs comencem amb novetats a la cuina. Després de la jubilació de la Gene, la Carme s'ha convertit en la nostra cuinera. La trobareu cada dia a la cuina de l'escola cuinant excel·lents guisats. Ara la coneixerem una mica més!

? Quan eres petita, què volies ser de gran?

– Quan era petita la professió que més m'agradava era la de mestra.

? Si poguessis parlar amb la nena que vas ser, què li diries?

– Li diria que sigui més valenta i que no tingui por de lluitar pels seus principis.

? Si poguessis viatjar en el temps, viatjaries al passat o al futur?

– No tinc cap mena de dubte, viatjaria al futur. Sempre endavant!!!

? Quin superpoder t'agradaria tenir?

– Tots els superpoders són fantàstics però penso que em quedaria amb el de ser invisible.

? De quin tema t'agradaria saber molt més?

– M'agradaria saber molt més de la neurociència. Penso que el cervell és el gran desconegut del nostre cos.

? Ets diürna o nocturna?

– Soc diürna i molt matinera.

? Prefereixes el mar o la muntanya?

– Prefereixo el mar, immensa, infinita...

Completa la frase: “ Si algun dia em perdo, busqueu-me... a Grècia, a qualsevol racó del Mar Mediterrani.

AQUESTA ESCOLA LA FEM ENTRE TOTS...

Durant aquest primer trimestre del curs hem fet activitats relacionades amb el Nadal. El dia 1 de desembre es van fer diferents tallers i es va decorar el vestíbul de l'escola. La tarda va seguir amb un bon berenar que van aportar diverses famílies, coincidint amb l'arribada del tió.

També en el marc de les festivitats nadalenes, el dimecres dia 19 de desembre es va fer el dinar de Nadal amb la col·laboració de tota la comunitat educativa. Un dinar especial obert a alumnes, professorat i, pares i mares. Enguany, vam poder assaborir el brou de Nadal, pollastre rostit, torrons i neules!

Aquest curs, com bé sabeu, des de l'AFA hem posat totes les nostres energies a eixugar el deute de l'entitat amb la voluntat de sanear-la econòmicament. Des de la Junta volem aprofitar aquest espai per agrair públicament a totes les famílies que, de diferents maneres, heu ajudat i esteu ajudant a revertir aquesta situació, a les persones que des de fora de l'escola i desinteressadament heu aportat el vostre granet de sorra, i als diferents agents i empreses que també han col·laborat.

xipset
APATS
SANS

Ens agrada...

Una ruta en família

EXCURSIÓ PER MONT-RAL: EL TEIX MIL-LENARI I LA COVA DELS TIONS

Aquesta ruta dura unes cinc horettes i per poder-la fer sortim des del Pont d'Armentera en unes passarel·les que hi ha al peu de carretera (resseguint el riu Gaià, abans de creuar el Pont que va cap a Querol) i des d'allí ve tot indicat a través de ponts alçats, passarel·les, un rec que porta als horts del Pont i algun tollet on remullar-se. Són 15 quilòmetres que transcorren entre la natura i el riu amb paisatges molt bonics de veure.

No és gens complicada i és molt entretinguda de fer. Val la pena poder-la fer al bon temps per gaudir de tots els espais d'aigua que té. Al final s'arriba a Querol on, de nou, hi ha un bon espai on descansar i remullar-se.

No és gens complicada i té racons molt bonics, a més es passa per un parell de masos vells molt xulos. Potser la canalla més menuda hi poden trobar una mica de dificultat per les passarel·les i per l'estona llarga de caminar, però els més grandets, si

es fa amb grup i es van fent parades, poden fer una excursió molt entretinguda amb espais molt bonics a només mitja hora de casa nostra.

Família Fisas Jiménez

La cova dels tions

Galzerans. Només mirar!

Bruc d'hivern, ben florit amb el fred.

Jocs de taula

LITTLE FOX METGE D'ANIMALS

El joc little Fox metge d'animals és un joc divertit, fent servir uns daus has d'aconseguir la combinació perfecta per a curar als animals del bosc, si ho aconseguixes cures a l'animal.

Desenvolupament del joc:

Es disposen 3 munts de fitxes, prèviament barrejades, en mig de la taula, tot seguit comença la persona que hagi estat malalt fa més poc temps, tira els 3 daus i comprovant si la combinació cura algun dels tres animals que estan al damunt dels munts del mig de la taula, si alguna correspon cures a l'animal i et quedes la fitxa. I passem els daus al següent jugador en sentit de les agulles del rellotge.

Cada jugador pot fer 3 intents de tirar els daus en el seu torn, poden guardar algun del resultat dels daus si et convé per la següent tirada del mateix torn.

Us animem a que el proveu es divertit i amè a més podreu jugar tota la família.

Família Bailén Mata

Llibres

ISADORA MOON AL CASTELL ENCANTAT

Jo sóc la Marta Sánchez Pena de 4t. Us recomano la col·lecció de llibres de la Isadora Moon, concretament: *Isadora Moon al castell encantat*.

Aquest llibre m'agrada molt perquè la Isadora i els seus companys de l'escola van d'excursió a un castell encantat i es troben un fantasma.

La Isadora és una nena meitat vampir i meitat fada, que pot volar amb les seves ales i fer màgia amb la seva vareta en forma d'estrella.

Espero que us llegiu aquest llibre i us agradi tant com a mi.

Una recepta

COUS COUS

Ingredients per a 6 persones:

- ½ kg de cous cous
- ½ pollastre (la part que més us agradi)
- 1 ceba gran
- 3 pastanagues
- 1 carabassó
- ¼ de col
- julivert
- sal
- cúrcuma
- pebre negre
- jingebre en pols

(pots canviar les verdures per altres que t'agradi més, com carabassa, pebrot verd, albergínia...)

En una olla hi posem: el pollastre, la ceba i totes les espècies, amb una mica d'oli a foc mig. Hi anem afegint una mica d'aigua i coiem durant 20 minuts. Passat aquest temps, ho retirem de l'olla i ho reservem. En el mateix recipient hi posem les verdures tallades en quarts i les cuinem fins que estiguin toves.

Mentre es couen les verdures, podem anar coient el cous cous al vapor. Si voleu seguir la recepta original, es cou en dos vegades, i entre una i l'altra hi afegim oli, un got d'aigua i sal i ho remenem.

Hora d'emplatar: primer posem el cous cous en una font. Al mig hi posem el pollastre. Finalment, posem les verdures al voltant. Si us agrada hi podeu posar ous durs per decorar o ceba caramelitzada amb panses pel damunt.

Bon profit!

Mares de l'Amir i l'Israe de la Comunitat de Mitjans

La paraula **cuscús** prové de l'àrab, i pren el nom del recipient on es cuina. Té una importància cabdal en aquesta cultura i es considerat un aliment bàsic. El seu sabor neutre i la seva versatilitat permeten que es pugui cuinar de mil maneres diferents.

El cuscús és, com la resta de cereals, un aliment que conté tots els macronutrients en les proporcions següents: és especialment ric en hidrats de carboni complexos (75% del pes), moderadament ric en proteïnes (12% del seu pes) i quasi no conté greixos (menys d'1%), a més, aquests greixos són majoritàriament poliinsaturats i, per tant, saludables. Si, a més, si triem l'opció integral també estarem ingerint fibra beneficiosa per al ritme intestinal.

La cuina tradicional magribina cuina el cuscús en unes olles especials de dos pisos (cuscusera) que permeten guisar al pis de baix les verdures i els llegums, mentre que el pis de dalt és una mena de colador on es cuina el cuscús al vapor. Aquest procediment de cocció permet aromatitzar el cuscús amb el vapor del guisat.

ÀLBUM FOTOGRÀFIC

SANTA ÚRSULA

LA CASTANYADA

SANTA CECÍLIA

NADAL

TIÓ

28

29

NADAL

ELS DE 4T FAN MANDONGUILLES

NADAL

NADALES A LA PLAÇA DE L'OLI

30

100%

NADAL

EL DINAR DE NADAL

31

el
c
c
c
c
l
a

enxaneta

